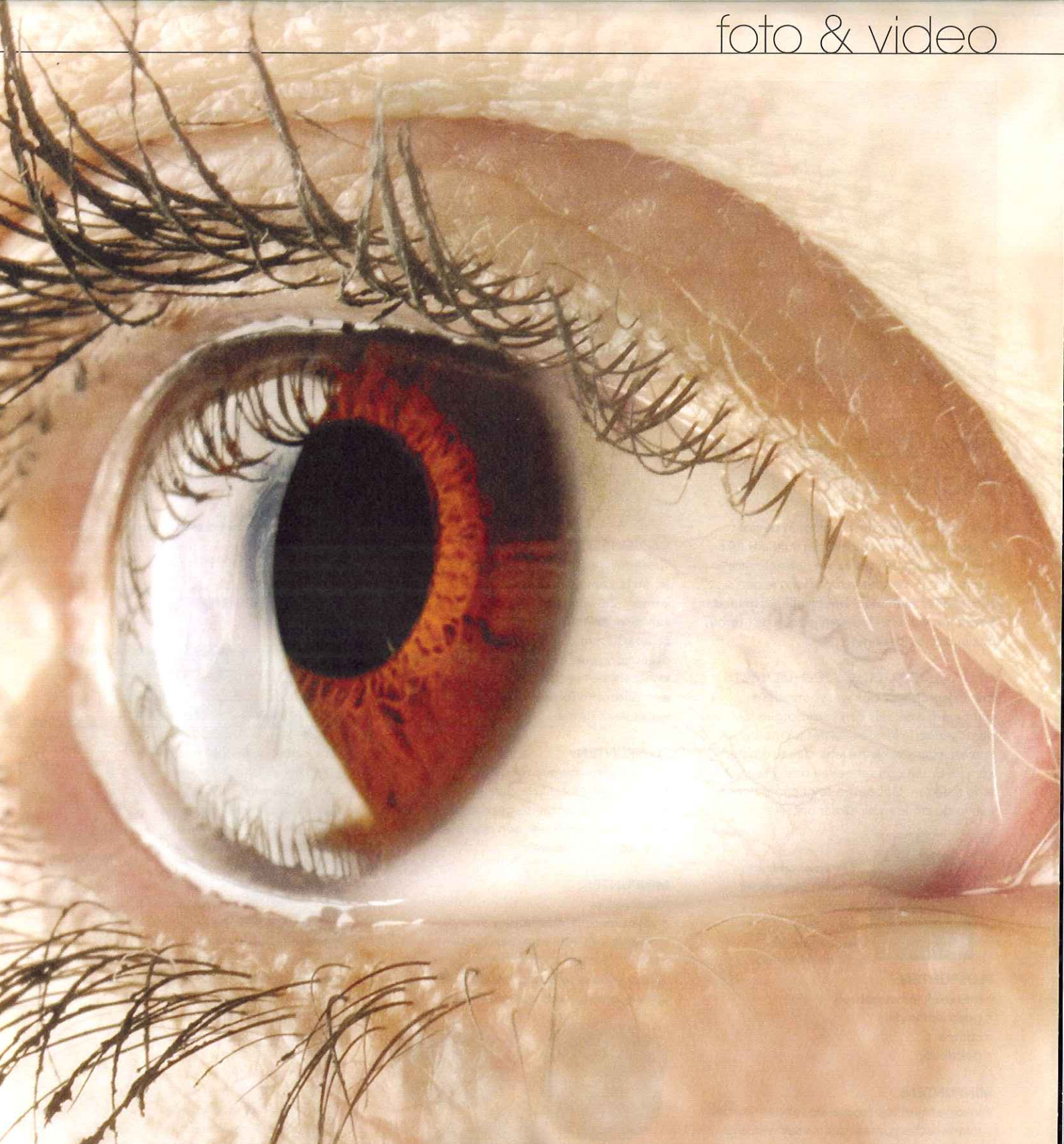

OP ONTDEKKING OP DE VIERKANTE CENTIMETER

WORKSHOP MACRO

Kleine dingen groot in beeld brengen. Genieten van de schoonheid van haast onzichtbare details. In de natuur, in je tuin, in je woonkamer. Macrofotografie, als fotograferen kunst wordt.

FOTOGRAFIE

Is macrofotografie moeilijk? Ja en nee. Veel techniek kun je aan je camera overlaten, dus daarom valt het eigenlijk erg mee. Maar eerlijk is eerlijk: je krijgt het niet cadeau. Bij heel kleine onderwerpen is een precieze scherpstelling cruciaal. Wil je bijvoorbeeld een close-up

van een lieveheersbeestje maken, dan komt het op millimeters aan! Zeker bij extreme macrofotografie is de technische uitdaging daarom groot. Bovendien: zie eerst je prooi maar eens goed voor de lens te krijgen. Bloemen fotografieren is al een stuk makkelijker.

Overigens: macrofotografie is niet alleen iets voor natuurliefhebbers. Grabbel in je keukenla, gereedschapskist of naalbox en je vindt objecten waar je heel verrassende foto's van kunt maken, bijvoorbeeld met een bijna abstract spel van vorm en kleur. ►

UITDAGING 1

Hoe kom je dichterbij?

Een lieveheersbeestje zo groot in beeld krijgen dat het je beeld aardig vult: dat lukt met je gewone lenzen van je reflexcamera nooit. Met je standaardzoom krijg je een bloem misschien mooi beeldvullend, maar dan houdt het wel op. Hoe kom je toch dichterbij? Er zijn drie oplossingen:

Oplossing a: close-uplens

Een close-uplens, ook wel voorzetlens genoemd, werkt als een vergrootglas. Schroef hem voorop je lens en je kunt dichterbij komen. Hoe sterker de lens, des te dichterbij kom je. Er zijn ook setjes van drie, in verschillende sterkten. Gebruik je ze gecombineerd, kun je de sterkten bij elkaar optellen.

Een voorzetlens wordt simpelweg voorop een objectief geschroefd.

PLUSPUNTEN:

- makkelijk in het gebruik
- geen lichtverlies
- compact
- goedkoop

MINPUNTEN:

- kwaliteit niet top (vooral de randen worden minder scherp, maar dat is vaak niet erg)

Opname met een gewone 18-55 mm standaardzoom met daarop een +3 voorzetlens. Het beestje op de foto is nog geen halve centimeter groot. Foto uit het boek: Digitale Fotografie: Macro (Uitgever: Pearson Education).

Oplossing b: tussenringen

Tussenringen komen tussen camera en lens in, en je kunt er op zeer korte afstand mee komen. Ze worden vaak geleverd in een setje van drie, elk verschillend van dikte. Je kunt ze apart en in combinatie gebruiken. Het ene objectief geeft met tussenringen een goede kwaliteit, het andere niet. De combinatie met een telezoom (bijvoorbeeld 70-300 mm) werkt vaak prima.

PLUSPUNTEN:

- sterke vergrotingen mogelijk
- veelzijdige mogelijkheden
- voor diverse lenzen te gebruiken
- breidt het bereik van een macrolens uit tot in het extreme

MINPUNTEN:

- lichtverlies
- vrij hoge prijs, dus: kopen of doorsparen voor een macrolens?

Tussenringen in verschillende dikten, geleverd als complete set.

Oplossing c: macrolens

Niets mooiers voor macro dan een echte macrolens. De afstandinstelling loopt veel verder door dan bij een gewone lens, waardoor je er heel dichtbij mee kunt komen. De meeste uitvoeringen komen tot een afbeeldingsverhouding van 1:1. Het onderwerp verschijnt dan op de beeldsensor op ware grootte, en op je foto wordt het dus veel groter dan in het echt. Macrolenzen kunnen niet zoomen: om je onderwerp groter in beeld te krijgen, moet je er simpelweg dichterbij toe. Een macrolens geeft een zeer hoge scherpste over het gehele beeld. Voor verlegen onderwerpen is hij ook goed te gebruiken, en geeft ook dan nog verbazingwekkend scherpe foto's. Gebruik als portretlens is vaak een heel interessante optie. De lichtsterkte is vaak hoog.

PLUSPUNTEN:

- topklasse!
- veelzijdig
- in combinatie met tussenringen kun je nóg dichterbij gaan

NADELEN:

- stevige aanschafprijs

Drie interessante macrolenzen

Canon heeft een mooi compact en modern 2,8/60 mm objectief, de EF-S 60 mm f2.8 macro USM, voorzien van een snelle, stille scherpstelling. Hij werkt als een lichte telelens en is ook heel goed voor algemene toepassingen te gebruiken zoals bijvoorbeeld portretwerk. En hoewel hij is ontworpen voor dichtbij, geeft hij ook bij verder gelegen onderwerpen een uitstekende kwaliteit.

Lensmaker Tamron heeft net een 60 mm uitgebracht met de uitzonderlijk hoge lichtsterkte van 2,0! Die extra lichtsterkte van deze lens is prima geschikt voor portretwerk, en bij weinig licht is die 2,0 natuurlijk wél erg plezierig, bijvoorbeeld bij popconcerten. Dus je koopt niet alleen een goed macro-objectief, maar ook nog eens een lichtkanon!

Nikon bracht kort geleden de AF-S DX Micro Nikkor 85 mm F3,5G VR uit. Door de langere brandpuntsafstand kun je wat verder van je onderwerp blijven. Het objectief heeft beeldstabilisatie en is ook voor algemene toepassingen een mooie tele.

UITDAGING 2

Hoe krijg je genoeg scherptediepte?

Het liefst wil je dat niet alleen de kop van het lieveheersbeestje scherp is, maar ook zijn gestippelde lijfje. Daarvoor heb je veel scherptediepte nodig. Dat krijg je met een klein diafragma (hoge f-waarde, bijvoorbeeld f/16). Bij foto's in de verte kan de scherptediepte vele meters omvatten, maar bij macro is het soms maar een paar millimeter. Daarom moet je heel precies werken. ▶

Bij zo'n klein bewegelijk onderwerp is het heel precies scherpstellen geblijven. Opname uit de hand met 105 mm objectief, de scherpste uit een snel achtereen gemaakte serie.

Perfect macrostatief van Hama

De Hama Statief Traveller Pro is een compact all-roundstatief, perfect te gebruiken voor macro.

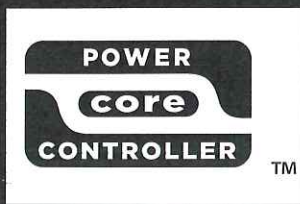
Door de viersegmentspots is het compact mee te nemen en op elke hoogte te gebruiken. Door de omkeerbare middenzuil kun je de camera ook vlak boven de grond positioneren, bijvoorbeeld voor foto's van paddenstoelen. Het verstelbare balhoofd heeft een snelkoppeladapter, zodat je je camera snel kunt vastklikken en weer losmaken.

De laagdrempeligste reflex: Nikon D3000

Zet je de D3000 in de stand Guide (gids) dan helpt hij je via simpele vraag- en antwoordmenu's naar de juiste instelling toe. Zo leer je je camera al fotograferend kennen en gebruik je hem optimaal. Ook voor macro kun je hiervan profiteren. Verder is de D3000 een compacte kwaliteitsreflex, die je ook bij het gewone gebruik op allerlei manieren ondersteunt. Nikon noemt het de ingebouwde fotocoach: met helpinformatie en voorbeeldfoto's vind je vanzelf je weg.

Veilig en supersnel: SanDisk Extreme Pro

Ook bij macro moet je soms zeer snel achtereen veel opnamen kunnen maken. Een hoge schrijfsnelheid is dus van wezenlijk belang. Die wordt gerealiseerd met de nieuwe SanDisk® Power Core Controller™. Deze geavanceerde geheugencontroller, toegepast in de Extreme en Extreme Pro CompactFlash-kaarten, maakt opslagsnelheden mogelijk tot liefst 90 MB/s. Daarbij zorgen de firmware-algoritmen van de Power Core Controller ook nog eens voor een verhoogde betrouwbaarheid. Met Power Core zijn je opnamen in veilige handen!

Macrolens kiezen: hoeveel mm?

Macrolenzen zijn in diverse brandpuntsafstanden te koop. Ze gaan vrijwel allemaal tot 1:1, dus in de meest dichtbijstand krijg je je onderwerp even groot in beeld, of het nu een lens is van 35 mm of van 150 mm. Maar er is een belangrijk verschil: hoe meer mm brandpuntsafstand, des te verder kun je van je onderwerp af blijven. Dus: met een 100 mm macro heb je minder snel kans dat een insect ervandoor gaat dan met een 35 of 50 mm macrolens.

En er is nog een verschil: bij een lange brandpuntsafstand heb je minder kans op storende achtergronden.

Daar staat tegenover: een 35 mm macrolens is veel kleiner en lichter, en vaak ook goedkoper. Bovendien kun je hem ook voor algemene fotografie gebruiken.

UITDAGING 3

Hoe stel je scherp?

Doordat de scherptediepte zo klein is, moet je heel exact scherpstellen. Dus precies op dat ene meeldraadje in het hart van een bloem, of precies op het oogje van die sprinkhaan. Vaak gaat dat het best door met de hand scherp te stellen. Automatische scherpstelling wil nog wel eens op hol slaan als hij niet direct iets vindt om op in te stellen. Wil je een onderwerp zo groot mogelijk in beeld, stel dan als volgt scherp: gebruik handmatige scherpstelling en zet de lens in z'n meest dichtbij stand. Beweeg vervolgens met de camera naar het onderwerp totdat je hem in de zoeker scherp ziet. Je merkt dat je door iets naar voren of achteren te bewegen de scheppte al verlegt, dus probeer de camera goed stil te houden.

Statief nodig?

Gebruik je een statief, dan kun je de scherpstelling heel precies op de goede plek in je onderwerp afstellen. En je hebt ook geen last

Om een onderwerp zo groot mogelijk op te nemen, zet je het objectief in z'n meest dichtbij stand, zet je de autofocus uit en beweeg je de camera naar het onderwerp toe totdat je het scherp ziet. Is het niet mogelijk alles scherp te krijgen, kies dan voor de kop. Foto's uit het boek: Digitale Fotografie: Macro (Uitgever: Pearson Education).

van trilling als je op een wat langere sluitertijd uitkomt. Dus zo speel je op safe! Mits de wind geen roet in het eten gooit, door bijvoorbeeld je onderwerp in beweging te brengen. Dan is het vooral een kwestie van wachten op het goede moment en heel veel foto's schieten, zodat je kans op een goede opname het grootste is.

Voor foto's binnenshuis en in de tuin is een statief ideaal. Je kunt zo op je dooie gemak aan de perfecte compositie werken. Voor foto's van insecten moet je soms zo snel en mobiel zijn, waardoor een statief niet zoveel zin heeft. Het werkt tijdrovend, je kunt niet snel reageren of stoot tegen de struik aan waar je prooi op zit. Uit de hand werken kán, mits je jezelf traint in het stilhouden van de camera en voor de zekerheid heel veel foto's maakt.

UITDAGING 4

Macro met een compactcamera

Compactcamera's hebben een macrostand. Heb je daar wat aan? Dat valt vaak best mee. Het onderwerp blijft vaak relatief klein, maar voor bloemen is zo'n macro-instelling goed geschikt. Compacts met veel tele zijn ook nog vrij goed te gebruiken voor foto's van grotere insecten, zoals vlinders. Je moet wel veel geluk hebben, want compactcamera's stellen traag scherp, je bent al gauw te laat. Een uitdaging? Zeker! ■

Macroflitsjer Metz 15 MS-1

Met een macroflitsjer zet de macrofotograaf het licht helemaal naar z'n hand. Macro vraagt om veel scherptediepte, dus kleine diafragma's: extra licht is dan geen overbodige luxe. De Metz 15 MS-1 komt voorop de macrolens te zitten en heeft aan weerskanten een flitsertje. De onderlinge verhoudingen tussen de flitsertjes is regelbaar zodat je verzekerd bent van een mooie, natuurlijke verlichting. De Metz 15 MS-1 is draadloos aan te sturen door de meeste camerasystemen.

Philips SPF7010: touchscreen fotolijst met bluetooth

De Image Pro-technologie van dit 10,4 inch digitaal fotolijstje zorgt voor optimale kleuren, contrast en scherpte. De schermhelderheid past zich automatisch aan de omgeving aan. Met de aanraakelementen in de rand kun je gemakkelijk bladeren door je foto's, films en muziekbestanden. Door de bluetooth-functie kun je foto's simpelweg naar het lijstje uploaden. Kortom: een veelzijdige fotolijst die er ook nog eens prachtig uitziet.

Lensbaby Macrokit

Een Lensbaby is een verwisselbare lens, speciaal voor creatieve toepassingen. In feite gaat het om pure, eenvoudige lenstechniek, die op allerlei manieren verstelbaar is. Spelen met scherp en onscherp, dat is waar het hier om gaat, en de mogelijkheden zijn veel groter dan bij normale lenzen. Er zijn verschillende uitvoeringen te koop, en er is ook een Macro Kit voor, waarmee je tot op zeer korte afstand kunt fotograferen. Hiermee raak je nooit uitgespeeld!

